

ACTA DEL CLAUSTRE UNIVERSITARI

Dia: 30 d'octubre de 2007

Hora: des de les 9.45 fins a les 14.45 hores

Lloc: Aula Magna de la Universitat

ASSISTENTS

Vegeu l'annex d'aquesta acta.

Ordre del dia

6. Aprovació de l'acta de la sessió anterior.
7. Informe del rector.
8. Informe sobre el Pla d'acció d'igualtat entre dones i homes de la UB.
9. Planificació dels ensenyaments universitaris de grau: les competències transversals comunes a la UB:
 - a. Informe de la vicerectora de Política Acadèmica i Convergència Europea i del vicerector de Política Docent.
 - b. Debat obert.
 - c. Síntesi del debat.
10. El model d'Universitat de Barcelona del futur.
 - a. Presentació de les conclusions del procés d'avaluació institucional exposades oralment pel Comitè d'avaluació de l'Associació Europea d'Universitats.
 - b. Debat obert.
 - c. Síntesi del debat.
11. Torn obert de paraules.

1r. punt. APROVACIÓ DE L'ACTA DE LA SESSIÓ ANTERIOR

S'aprova l'acta de la sessió del propassat 14 de desembre de 2006, sense cap esmena.

2n punt. INFORME DEL RECTOR

El rector justifica la celebració de la sessió del Claustre a l'Aula Magna al·legant que aquest entorn facilita l'intercanvi d'opinions de manera més àgil que al Paranimf.

Tot seguit, justifica la realització del Claustre el dia d'avui, per comptes del mes de maig, data en què acostuma a ser habitual celebrar una sessió, per diversos motius. En primer lloc, es refereix al descontentament generalitzat a les universitats públiques catalanes que es va aguditzar durant aquells mesos, tant per la pèrdua de la Conselleria d'Universitats, per una aturada en el desenvolupament d'estratègies en relació amb el nou mapa de titulacions, i una incertesa pressupostària que feia la sensació d'una certa aturada, també en aquest àmbit. Tot això va portar a la creació de vuit comissions de treball en les quals van treballar-hi les universitats per identificar les prioritats i els principals problemes, i que ara, mesos després, encara romanen aturats i sense avenços, com es fa palès en el document de resum elaborat per l'ACUP i que s'ha distribuït entre els assistents. En aquell moment, hi havia també una indeterminació del Ministeri respecte del desenvolupament de la Llei orgànica de modificació de la LOU, tant en relació amb el nou sistema d'acreditació com a l'ordenació dels nous ensenyaments. Però també aconsellava d'ajornar la sessió la mateixa situació interna de la Universitat, en un moment en què s'estava iniciant la negociació amb la

Generalitat en relació amb la situació econòmica i pressupostària de la Universitat de Barcelona, i que ara es continuarà amb les pautes del Pla de viabilitat elaborat per l'equip de la delegada del rector per a aquests afers, la Dra. Núria Bosch. Finalment, en aquelles dates l'Associació Europea d'Universitats (EUA) estava iniciant el procés d'avaluació institucional de la nostra Universitat, un resum de l'informe oral de la qual es presenta en un punt de l'ordre del dia de la sessió d'avui.

El rector es refereix a la importància de la reunió d'avui, atesa per la situació de la nova ordenació dels ensenyaments universitaris, tot assenyalant que el Govern de l'Estat, a més de portar un retard considerable, està evidenciant una certa confusió i una manca d'objectius clars, en un moment en què les universitats europees es troben immerses en un procés de redefinició d'allò que ha de representar la universitat en les societats actuals. Tot just, el darrer divendres, el Consell de Ministres va donar llum verda al Reial decret d'ordenació dels ensenyaments universitaris oficials, la qual cosa suposa el punt de partida per desenvolupar els nous ensenyaments, però es fa amb un retard que no és acceptable. D'altra banda, un altre tema cabdal que el Ministeri té damunt la taula, és el de la redefinició del sistema de finançament de les universitats públiques, i en relació amb aquest tema el president de la CRUE ha sol·licitat a la ministra d'Educació i Ciència que aquest tema no s'endarrereixi indefinidament.

En l'àmbit català, el rector indica que el grau de desànim no s'ha esvaït, però hi ha, almenys, una dada positiva i és que totes les universitats catalanes estan fent un discurs en clau de sistema universitari català. S'ha sol·licitat en el Consell Interuniversitari de Catalunya (CIC) que, pel que fa al mapa de titulacions, no es faci una programació rutinària i que la programació universitària es planifiqui tenint present les inquietuds de totes les parts interessades, i per tant, que s'escollin les propostes de les universitats, i que, en definitiva, sigui un mapa d'ensenyaments atractiu per a la societat catalana, i d'excel·lència. En aquest sentit, informa de la sorpresa que significa que els responsables d'universitats de la Generalitat de Catalunya hagin informat d'algunes orientacions o de la nova creació de facultats de Medicina per mitjà de la premsa i no informant-ne i discutint-ho directament amb les universitats, quan és quelcom que pertoca fer en el si del Consell Interuniversitari de Catalunya.

El rector continua afirmant que cal repensar la funció de la universitat pública i revaloritzar-la, no sols perquè a tot Europa s'està analitzant de nou la tasca de les universitats en la societat, sinó perquè nosaltres podem recuperar la llavor que va significar, fa 75 anys, l'adopció de l'Estatut que configurava un règim d'autonomia de la nostra Universitat. En aquest ordre d'idees, en aquesta sessió del Claustre no s'informarà de la tasca de govern duta a terme en els darrers mesos, perquè això serà objecte del proper Claustre, en el qual preceptivament s'ha de retre comptes.

En la línia de redefinir la Universitat des dels nostres principis, informa que va assistir a la reunió de Bolonya de la Carta Magna de les Universitats i a la reunió de tardor de l'EUA que va tenir lloc a Breslau (Polònia), i que en ambdues reunions hi va trobar punts de connexió en el sentit que les universitats europees han de regir-se pels principis d'autonomia, llibertat i retiment de comptes, –els quals estan integrats en l'actuació de la Universitat de Barcelona–, així com el reconeixement que l'educació superior és clau per al desenvolupament d'Europa, però també per a la cohesió social. Ara bé, la feina a fer cal que l'assumeixin els estats, però també cadascuna de les universitats; en aquest sentit, el rector considera que s'han perdut set anys, des de la cimera de Lisboa de l'any 2000, i que estem en un moment clau per a demanar una major inversió en educació superior. Considera, així, el rector, que l'autonomia universitària, un dels principis rectorals, està a Catalunya hipotecada i marcada pel model de finançament existent. Però pel que fa a aquesta situació, a Catalunya, cal que siguin els polítics qui facin les passes adequades, sense posar, però, l'eficàcia i eficiència com a únics eixos clau de la millora de les universitats públiques catalanes; l'autonomia significa tendir a un sistema modern de retiment de comptes.

En el si de la Universitat de Barcelona, cal tendir a aconseguir que docència i recerca vagin en paral·lel, i que l'una sigui la que alimenti l'altra, i a l'inrevés, però cal la implicació del professorat, però també del PAS i dels estudiants, cadascú en el seu àmbit. Una docència i una recerca lligada a la transversalitat, tot i que no sigui fàcil tenint en compte el nostre actual sistema organitzatiu. Hem de pensar, a més, en la tercera missió que no és sols transferència, és també solidaritat i compromís social. També cal començar a configurar la universitat que volem d'aquí a uns anys, i orientar el model de professorat que volem, cosa que es vincula amb el relleu generacional, o el model d'ensenyaments. Cal, així mateix, tenir en compte els canvis que s'han de produir en el conjunt de la comunitat universitària, i, en aquest punt el rector incideix en el tema de la formació i la professionalització del personal d'administració i serveis; així com en la implicació dels estudiants –dels actuals– i pensar també en els futurs estudiants, que han d'estar en el punt de mira de totes les accions, ja que ens cal fer una universitat sostenible i moderna, facilitant la seva participació, la seva mobilitat i la seva visió global d'Europa.

Finalment, assenyalant que els temes que s'abordaran en aquesta sessió són temes oberts, respecte dels quals hi

haurà ocasió de tornar a debatre, ja que en aquesta sessió no s'esgoten. Demana, per tant, a tots i totes de participar en el canvi de model, de ser creatius il·lusionant-se i pensant en el futur.

3r punt. INFORME SOBRE EL PLA D'ACCIÓ D'IGUALTAT ENTRE DONES I HOMES DE LA UB

El rector dóna la paraula a la Dra. Lauroba que explica l'estat del Pla d'igualtat de la Universitat de Barcelona, l'elaboració del qual va lligada al compromís de les universitats catalanes d'elaborar plans d'acció d'igualtat abans de finalitzar l'any 2007. La seva intervenció, la versió escrita de la qual s'acompanya com a **Annex I**, –més un document d'indicadors– s'ordena en cinc apartats.

En primer lloc, esmenta que des de tots els àmbits, no solament l'universitari, s'ha fet palès i s'ha visualitzat una situació de discriminació de la dona en el desenvolupament de les tasques laborals i que, en el marc universitari hi ha un seguit d'informes, d'àmbit europeu, que demostren aquesta realitat. D'altra banda, s'observa un esforç normatiu, a tall d'exemple, la reforma de la LOU ja està en la línia d'intentar solucionar aquesta desigualtat, així com la Llei orgànica 3/2007 per a la igualtat efectiva entre homes i dones.

La tasca que el rector li va encarregar consistia, en primer lloc, a definir que és un pla en aquest àmbit, i la definició es troba continguda en la mateixa Llei orgànica 3/2007. Com a antecedents del que es disposava per iniciar la tasca, indica la guia, elaborada per l'Institut Català de les Dones, per a la implantació de la igualtat d'oportunitats a les universitats, i això va ajudar a saber que calia fer.

Tot seguit, esmenta qui ha integrat la Comissió que ha elaborat l'informe que es presenta al Claustre i que properament es presentarà a aprovació, si escau, del Consell de Govern, així com les tasques dutes a terme que han estat, en primer lloc, obtenir totes aquelles dades interessants per confeir l'informe, en format de taules les quals s'han distribuït entre els assistents, i que han possibilitat conèixer la situació real a la Universitat. A partir de l'estudi sistemàtic que s'ha elaborat, s'han indicat quines mesures es proposen implementar articulades en un pla.

Tot seguit, fa esment a les mesures que es proposen, algunes de les quals, tot i no haver-hi un pla formalment aprovat, ja s'estan començant a implantar, perquè la realitat dels fets així ho demana, i n'exposa alguns exemples, entre els quals, destaca la col·laboració amb l'ICE per a la formació dels docents en mecanismes per assolir la igualtat de gènere. Es proposa també una revisió de tota la normativa de la Universitat, incorporant-hi aspectes que tendeixin a la igualtat de gènere. La construcció d'una pàgina web on hi haurà totes les dades obtingudes, i alhora que s'hi podrà incorporar tot el que s'està fent a la Universitat, la qual cosa farà visible a tota la comunitat universitària allò que s'està duent a terme en aquest àmbit. Finalment, indica que caldrà crear una Unitat d'Igualtat, que serà un òrgan més tècnic i que tindrà com a finalitats el desenvolupament i el seguiment del Pla.

El Dr. Ortega pregunta si en aquest Pla es preveu alguna acció amb vista als estudiants, atès que hi ha estudis en què les diferències de gènere són molt importants.

El Dr. Carreras felicita la Dra. Lauroba per la tasca feta i diu que cal una major sensibilització de tota la comunitat universitària envers aquest tema que, en el fons, hauria de constituir una de les competències transversals que s'analitzen en un altre punt de l'ordre del dia.

El Sr. Lantigua pregunta perquè, si s'està parlant de paritat, en la Comissió per a la igualtat de gènere no existeix aquesta paritat.

La Sra. Olivé felicita per la tasca feta i demana que es vagi més enllà i que aquesta tasca que s'està duent a terme no quedi només en bones intencions, i que s'actui. També afirma que haurà d'haver-hi, durant un temps, mecanismes de discriminació positiva.

La Sra. Rodríguez Coria comenta que el que s'està esperant són les mesures que facin canviar la situació. Indica també que li ha cridat l'atenció que la Dra. Lauroba no s'ha referit al PAS, i subratlla que, malgrat que, pel que fa al nombre total de funcionaris, la majoria són dones, els llocs de comandament són ocupats majoritàriament per homes.

La Dra. Lauroba respon les intervencions dient que és cert que en la seva exposició s'ha referit més al PDI, però que també és cert que les dades parlen per si soles, i que si hi ha un major nombre de dones entre el PAS funcionari, això ja comporta uns resultats, però l'anàlisi es farà quan s'hagin completat totes les dades, perquè encara manquen dades importants, i en aquest moment s'està treballant per aconseguir-les. Sense oblidar els altres col·lectius, resulta que la discriminació més important a hores d'ara es produeix en el PDI.

Pel que fa als estudiants, és evident que la Comissió no se n'ha oblidat, però la intervenció resulta més complexa, i les mesures a adoptar haurien d'anar focalitzades principalment cap als futurs estudiants. Respecte al fet que la Comissió, ara com ara, estigui només integrada per dones, indica que es va considerar que calia aplicar el principi de discriminació positiva, però en el futur també s'hi hauran d'incorporar homes.

El rector agraeix a la Dra. Lauroba i a totes les membres de la Comissió la tasca que s'està fent i indica que cal continuar treballant i que aquest és el seu compromís.

4t punt. PLANIFICACIÓ DELS ENSENYAMENTS UNIVERSITARIS DE GRAU: LES COMPETÈNCIES TRANSVERSALS COMUNES A LA UB:

- a) Informe de la vicerectora de Política Acadèmica i Convergència Europea i del vicerector de Política Docent.**
- b) Debat obert.**
- c) Síntesi del debat.**

La vicerectora de Política Acadèmica i Convergència Europea fa la presentació de l'informe dient que el repte que es presenta en el futur immediat a la Universitat de Barcelona és implantar el que es conté en el Reial decret publicat avui mateix respecte de l'ordenació dels ensenyaments universitaris oficials, amb la pretensió que el 9 de setembre de 2009 la Universitat de Barcelona estigui en disposició de començar a rebre els estudiants dels nous títols de grau.

Indica que el Reial decret aprovat canvia les "regles del joc" de manera important, ja que ara les universitats tenen autonomia per proposar títols, els ja existents o de nous, i poden sotmetre aquests títols a un procés de verificació davant el Ministeri d'Educació i Ciència. Fins ara es parlava de *Pla d'estudis*, ara s'haurà de parlar de *programa formatiu*, que és quelcom més complex. El Pla d'estudis és el nucli central de les titulacions, però no serà l'únic a tenir en compte en una titulació. En el Reial decret s'indica que s'ha de definir quin objectiu ha de tenir una titulació, el qual s'ha de concretar amb les competències genèriques o transversals per a tots els títols, les que ara es porten a debat, i les específiques, que són molt més concretes respecte d'un títol determinat, i que ha de contenir totes aquelles habilitats que l'estudiant ha d'adquirir al llarg dels estudis.

Quant als plans d'estudis, cal analitzar la metodologia que s'utilitzarà a l'hora d'elaborar-los, i ja no es dividirà només en classes teòriques i classes pràctiques, sinó en moltes altres activitats que caldrà fer per arribar a assolir el programa formatiu. Caldrà, també, donar compte de quin rendiment s'atorgarà a les activitats formatives. Finalment, indica que les universitats han de garantir els sistemes de qualitat de les seves titulacions, i que aquestes s'hauran d'organitzar a temps complet o a temps parcial, i tot seguit assenyala com s'estructuraran els 240 crèdits que haurà de tenir un títol de grau.

La metodologia de treball que s'ha dut a terme durant aquest any a la Universitat de Barcelona, i que la Dra. Nonell explica amb el suport d'una presentació, consistirà a detallar les matèries bàsiques de cadascuna de les corresponents branques que marca el Reial decret. Així doncs, a partir d'ara, cal entendre que un títol és una acumulació de crèdits i un reconeixement de la mobilitat per accedir a diverses especialitats, a partir d'una branca comuna. El que està fent la Universitat de Barcelona per implementar aquest nou Reial decret és treballar perquè en la data esmentada de 9 de setembre de 2009 s'hagin enllestit gairebé tots els títols per posar-los en marxa. I aquesta tasca es farà amb el suport, molt important, dels Centres, que seran els que gestionaran l'elaboració dels seus propis títols. L'elaboració de cada títol es durà a terme en funció dels requeriments professionals, però també es pretén fer més eficient l'entramat dels títols, de manera que amb una entrada es puguin assolir diverses titulacions de sortida.

Tot seguit analitza, de manera detallada, els documents que ja disposen els centres per a elaborar els plans d'estudis. En aquests s'hi han d'incorporar les idees bàsiques previstes al Reial decret: objectius, competències i resultats del títol. A continuació explica el procés per elaborar els plans d'estudis. En la primera etapa, cada centre escollirà un nucli central de persones per treballar sobre el que diu el Reial decret; tot seguit, es començarà a treballar des de cada comissió de titulació, que cada centre organitzarà com consideri oportú, però que hi haurà membres del PDI, del PAS i representació dels estudiants. Caldrà també l'informe favorable del consell assessor del centre i, finalment, l'Agència de Qualitat de la UB assegurarà el nivell de qualitat de cada títol.

Finalment, assenyala que els ensenyaments seran molt més oberts que en l'actualitat, el ventall de possibilitats de l'estudiant serà més extens, amb mecanismes de configuració del seu currículum que abastaran "eines" que ara s'estan posant en marxa, i d'altres que es crearan. Per engegar tot això, coordinant-ho amb una permanent millora docent, l'eina cabdal que hi ha als centres són els contractes programa.

Tot seguit, el vicerector de Política Docent exposa l'apartat *b)* d'aquest punt de l'ordre del dia, que fa referència a les competències transversals comunes a totes les titulacions, document que s'acompanya com a **Annex II**. El Dr. Parcerisa assenyala que la raó de fer un document comú de competències transversals dels ensenyaments rau precisament en el nou Reial decret d'ensenyaments universitaris, el qual demana noves respostes més adequades al mercat de treball, la qual cosa obliga les universitats a fer un esforç de transversalitat i internacionalització.

Tanmateix, el vicerector indica que el model formatiu de la Universitat de Barcelona ha d'anar més enllà de formar professionals, i ha de proporcionar als seus estudiants aspectes formatius i culturals integrals per a la persona. Així doncs, el concepte de *competència* d'una titulació és l'eix vertebrador d'aquesta, que va més enllà del mateix Pla d'estudis. Indica també que aquests conceptes ja estan recollits en l'article 3 de l'Estatut de la Universitat de Barcelona. Tot seguit, fa esment a la proposta de competències transversals comunes, previstes en el document adjunt, que estan fetes amb l'esperit que siguin vertebradores del conjunt dels ensenyaments, que siguin al més generals possibles, i limitades quant al nombre, en concret, cinc, les quals s'exposen detalladament. Finalment, assenyala les implicacions pràctiques que han de tenir aquestes competències transversals comunes.

El Dr. Carreras diu que el que cal evitar és el "pur canvi cosmètic", entenent que el perill de no canviar res, podria arribar a ser màxim. D'altra banda, considera que s'ha de seguir el procediment que s'ha seguit sempre, en primer lloc, definició de competències, l'estratègia de docència i aprenentatge, i l'avaluació, i a partir d'aquí, elaborar el Pla d'estudis. Proposa que les competències transversals comunes s'han de complir, no han de ser tan sols una simple proposició i proposa incorporar-ne dues més, la de comunicació i la de sensibilització de gènere.

El Dr. Ortega considera que es barregen conceptes diferents, com són els principis i les competències, la qual cosa pot portar a fer inviable, per exemple, l'avaluació de les competències, quan en realitat s'està davant d'un principi general difícilment avaluable.

La Dra. Pagès pregunta si es torna al sistema d'assignatures semestrals, ja que a la Facultat de Biologia no ha resultat el sistema més adequat i ha estat causa de fracàs.

La Sra. Nora Sánchez, la qual intervé en nom de l'Associació d'Estudiants Progressistes, la qual manifesta que es produeix un salt enorme entre el que es diu al Claustre i el que dia a dia succeeix a les facultats. En primer lloc, respecte de la normativa d'avaluació continuada, manifesta que no està funcionant bé. Considera que tot el que s'ha explicat fins aquí, respecte als nous graus i postgraus oficials, pot arribar també a ser un caos en el dia a dia a les facultats, si no s'explica bé, i es permet la participació real dels estudiants. Volen, en aquest sentit, que en les comissions hi hagi estudiants i que sigui un procés participatiu.

La Sra. Àngela García, en representació del Consell de l'Alumnat, procedeix a llegir un document de propostes per a l'elaboració dels futurs títols de grau que s'acompanya com a **Annex III**, i que, bàsicament es refereix a la composició de les comissions encarregades d'elaborar els nous plans d'estudis que haurien de ser com la dels consells d'estudis i al fet que durant el procés d'elaboració i discussió dels nous plans d'estudis, aquests haurien de ser sotmesos a consulta dels col·lectius estudiantil i de professorat. També, i en nom dels representants dels estudiants de tercer cicle llegeix un document que s'acompanya com a **Annex IV**, en el qual s'expressa la preocupació per la confusió entre màsters oficials i programes de doctorat i on es demana que les beques de recerca i docència canviïn de nom i que es prioritzin en forma de contractes i no de beques.

El rector agraeix l'excel·lent presentació feta per part del Consell de l'Alumnat i diu que és erroni el concepte que, tant dins com fora de la Universitat, es manté respecte de la nul·la implicació dels estudiants en l'organització de la mateixa Universitat, com s'ha fet palès amb les anteriors intervencions.

El Dr. Rotger comparteix allò manifestat pel Dr. Carreras, en tant que els nous ensenyaments no vagin més enllà d'un simple canvi cosmètic. Diu que li sembla adequat el debat sobre les competències, però creu que a la UB s'ha de plantejar de manera que hi hagi més intercanvi d'opinions. Manifesta, així, que cal donar capacitat de discussió a fòrums que no siguin estrictament els centres, atès que alguns ensenyaments de l'àmbit de les ciències socials estan poc visibilitzats i mal ubicats.

El Dr. Orduña manifesta la seva conformitat amb les paraules expressades per la vicerectora en la seva exposició, però no entén que sigui necessari establir unes competències transversals comunes, les quals han de resultar òbvies en uns nous ensenyaments més oberts i autònoms, tal com s'ha exposat. Considera que és entrar en un intervencionisme que li recorda la "formació del espíritu nacional" i que no hauria de tenir lloc en els nous ensenyaments.

El Dr. Cuevas està d'acord amb els problemes ja expressats de la semestralització i indica que hi ha ensenyaments conjunts amb altres universitats i que, per tant, caldria crear protocols entre ambdues per evitar disfuncions, tant de calendari com de continguts.

El Dr. Díez diu que potser seria convenient afegir a les competències transversals tot el que fa referència a la gestió de qualitat, que hauria de ser comuna a tots els ensenyaments i que fos una idea present de manera transversal.

El Dr. Butragueño comenta que les competències transversals formen part de la definició integral de l'universitari i que s'han d'enfortir i desenvolupar equips docents i de coordinació d'ensenyaments. Creu, però, que pot ser difícil l'avaluació i recorda que tenim un Pla d'acció tutorial que hauria de ser més ambiciós.

La Dra. Gironés incideix que una de les competències transversals que s'hauria d'afegir és la de la capacitat de treball amb autoexigència i el rigor necessari, que també s'hauria d'aplicar als estudiants. També indica que el professorat ara, a més de la docència i la recerca, té la responsabilitat d'elaborar els programes de grau i postgrau, i demana que se li facilitin documents i estudis comparatius sobre els desenvolupaments a Europa i les tendències per titulacions; i, finalment, demana la implicació del Vicerectorat en etapes més avançades de l'elaboració dels plans d'estudis.

El Sr. Bagunya, el qual parla en nom dels estudiants de Filologia, manifesta que en el cas de les Filologies cal una anàlisi particular d'acord amb les noves realitats socials amb què els estudiants d'aquest ensenyament s'estan trobant. Incideix també a demanar que aquest canvi de sistema d'ensenyaments no quedi en una pura modificació estètica, però que alhora no s'oblidi allò que ja existeix i que té la seva projecció concreta, com seria el cas dels estudis de segon cicle de Teoria de la Literatura i Literatura Comparada, els quals han tingut un gran èxit de demanda, però ara es troben en una situació d'indefinió, ja que no sembla que s'acabi convertint en un màster oficial.

El Sr. Doménech demana quins són o han de ser els criteris i paràmetres que es faran servir com a indicadors de qualitat.

La Dra. Fernández Viader posa de manifest que des de fa molt de temps demana que de la mateixa manera que es fa una avaluació del PDI, també se'n faci una del PAS, la qual serviria molt per a millorar la qualitat i per a la promoció interna.

El Dr. Mateo, tot i estar d'acord amb el que han exposat els dos vicerectors, formula dues reflexions. D'una banda, indica que una capacitat no és una competència i que d'aquí deriva la dificultat d'avaluació; d'altra banda, indica que no s'ha de confondre avaluar amb qualificar, ja que qualificar és simplement posar nota a una activitat o actuació, mentre que avaluar suposa quelcom més que qualificar, és posar en valor l'activitat de docència.

El rector respon a la pregunta de per què cal identificar els valors generals i les competències transversals, tot assenyalant que el corrent actual a Europa no és homogeneïtzar, sinó diversificar i que hem d'identificar les universitats públiques pels seus valors, i això no es pot fer sense aquesta tasca prèvia.

El vicerector de Política Docent agraeix les intervencions fetes i les respon dient que hi ha tres qüestions; la primera, el perquè de l'existència d'unes competències transversals comunes, la raó està en el fet que cal reflexionar, i més, en aquest moment, sobre el model formatiu de la universitat, que comporti més responsabilitat i compartir més elements comuns. Pel que fa a la segona, respecte de l'avaluació, assenjala que en determinats aspectes és difícil, però no es pot perdre de vista que es pot plantejar com una manera de fer de la Universitat, com uns principis a observar, més que no pas com a resultats mesurables. Finalment, contestant a la darrera intervenció, no és el mateix l'avaluació que l'acreditació, i això es té molt present.

5è punt. EL MODEL D'UNIVERSITAT DE BARCELONA DEL FUTUR

- a. Presentació de les conclusions del procés d'avaluació institucional exposades oralment pel Comitè d'avaluació de l'Associació Europea d'Universitats.**
- b. Presentació del resum executiu de l'avanç de document de base del Pla Estratègic UB Horitzó 2020.**
- c. Debat obert.**
- d. Síntesi del debat.**

El rector atorga la paraula al secretari general, el qual fa la presentació del resum de l'informe oral presentat

pel Comitè Extern, recollit en el document que s'acompanya com a **Annex V**. En primer lloc, afirma que la Universitat de Barcelona era la darrera que quedava per avaluar, per tot seguit explicar que des de l'octubre del 2006 el Consell de Govern va adoptar l'acord de posar en marxa aquest procés, es va convenir el calendari, la composició del Comitè d'avaluació, i les previsions de treball que calia realitzar.

En una primera fase, es va crear un comitè intern a la Universitat, del qual n'era director el Dr. Gaspar Rosselló, el qual va fer l'Informe d'autoavaluació, que va ser publicat. La segona fase, és la d'actuació del Comitè Extern, el de l'EUA, que va fer un important treball de camp, entrevistant-se amb moltes persones de tots els col·lectius universitaris, així com del Grup UB, la qual cosa conduirà a un informe escrit, que encara no està a disposició de la Universitat, però es van avançar oralment les conclusions en una sessió pública.

Tot seguit, fa una exposició de l'Informe oral que va tenir lloc el dia 4 d'octubre. L'Informe oral es va estructurar entorn de quatre punts. En el primer, es van assenyalar quines són les riqueses i potencialitats de la Universitat de Barcelona, les quals esmenta detalladament. El segon, l'evolució de la Universitat en aquests darrers anys, que ha tingut diversos paràmetres, els uns han estat canvis externs de tipus polític, social, normatiu; els altres, de caràcter intern, en especial, la creació del Grup UB, i per tant, la migració d'importants camps d'investigació al Grup UB, la qual cosa ha generat una pluralitat d'instàncies que fan difícil concretar qui i com es prenen les decisions estratègiques respecte d'aquests punts.

Com a tercer apartat del seu Informe oral, la presidenta del Comitè extern va analitzar algunes situacions concretes, la primera, relacionada amb el govern i l'organització de la Universitat, i va descriure'n la diagnòsi. També, en segon lloc, va expressar que l'evolució en la recerca no ha estat paral·lela a la docència, que respecte d'aquesta darrera no s'ha fet un plantejament important com en recerca. En tercer lloc, es va afirmar que hi ha gran capacitat de recaptar informació, però que no arribava als usuaris. Finalment, respecte del PAS es va considerar que no es visibilitza prou i que no està ben distribuït.

En la quarta part de l'Informe oral, es van fer un seguit de recomanacions, unes de caràcter més general i d'altres més concretes, que s'expliciten per part del secretari general, en especial, potenciant els valors positius que disposa la Universitat i reorganitzant la governança de la institució, i alhora fent un bon relleu generacional pel que fa al PDI, sense oblidar que l'espai europeu d'educació superior esdevé una oportunitat que la Universitat ha d'aprofitar. Finalment, el secretari general recull el missatge principal que es derivava de l'Informe oral presentat pel Comitè extern: concretament, que la UB té suficient massa crítica, suficient creativitat i suficient potència com perquè tinguin tot el seu futur a les seves mans, si té l'audàcia d'assumir la seva autonomia.

El rector expressa que tenir aquest Informe, que s'afegeix al de les altres universitats catalanes, suposa disposar d'una documentació molt valuosa per dissenyar el sistema universitari català, i que els rectors catalans han demanat un nou informe de conjunt sobre el sistema universitari català. En relació amb la Universitat de Barcelona, indica que és la primera avaluació que es fa d'una universitat de dimensions tan grans, i això ha estat molt positiu també per a l'EUA; i així mateix, que era el primer cop que al Comitè avaluador s'hi incorporava un estudiant, i això també és important.

També és fonamental destacar que hi ha moltes discussions d'indicadors de qualitat que no es fan correctament i sobre paràmetres uniformes. La Universitat de Barcelona assumeix una funció de democratització del sistema universitari català, i això comporta una part negativa en l'avaluació que se'n fa de la Universitat, si els paràmetres que s'utilitzen no tenen en compte aquesta consideració. Diu que la suma del nombre total d'estudiants d'altres quatre universitats no arriba al nombre total d'estudiants de la UB.

Tot seguit, el secretari general fa la presentació del resum executiu del document de base del Pla marc UB Horitzó 2020, que s'acompanya com a **Annex VI**. Al Claustre de desembre de l'any passat es va informar del procés inicial i de la designació de quatre coordinadors i uns determinats grups de treball, per aconseguir la visió estratègica en l'horitzó 2020. Els treballs estan força avançats, i han definit que el document del Pla marc no ha d'encotillar la Universitat, ans al contrari, ha d'impulsar-ne l'autonomia, i ser alhora, un pla marc que no s'imposi a ningú, sinó que s'adapti a cada àmbit d'actuació. Les propostes que es fan es fonamenten en experiències internes i externes, i es basen en dos grans eixos: l'objectiu que la Universitat tingui un fort prestigi internacional, i l'objectiu de compromís amb la societat. A partir d'aquests objectius es proposaran unes polítiques de canvi, que permetin de fer la necessària evolució cap a aquests objectius, i que algunes ja es proposen inicialment, les quals es detallen en el document.

La previsió és que en pocs mesos el document de base estigui enllestit, i a partir del proper gener i fins al mes de maig es pugui portar a divulgació i discussió dels diferents nivells de la Universitat, i s'hi puguin incorporar aquells aspectes que hi escaiguin, fruit del debat, sent conscients, alhora, que el document ha de ser, per la seva mateixa naturalesa, un document evolutiu, dinàmic, que no s'esgota en ell mateix.

El rector diu que a l'inici del seu mandat aquest va ser un repte que va avalar el Claustre i que va endegar el Consell Social, però que ara s'ha visualitzat que fer aquesta tasca "Horitzó 2020" és important; tant és així que l'ACUP ha encarregat l'elaboració d'un Llibre blanc, però és de lamentar que, en l'àmbit estatal, no hi hagi res de similar, cap actuació de reflexió respecte del futur de la Universitat espanyola. És preocupant veure que no hi ha cap esforç en aquest sentit tampoc en el govern de la Generalitat; ni tan sols el plantejament recent del Pacte nacional per a la recerca i la innovació està clar que pugui abordar els reptes de situacions canviants com les presents. I, a més, en la Comissió que ha d'elaborar aquest Pacte no hi ha ni representació dels estudiants universitaris ni del personal d'administració i serveis.

El Sr. Monerris indica que per bé que pugui haver-hi aquests àmbits de debat, no es poden perdre de vista els àmbits intermedis on hi ha poca participació d'estudiants. Creu que hi ha un desequilibri sistèmic, un desajust societat/universitat i que el procés d'avaluació de l'EUA no és el mecanisme adequat. Afirmar també que no es pot seguir el mateix "full de ruta" de la resta d'estats europeus en la implementació de l'espai europeu d'educació superior, atès que les demandes socials són específiques i diferents, i cal tenir-ho en compte si no es vol que l'evolució del sistema universitari funcioni de manera negativa. Respecte de l'autonomia, manifesta que no ha de ser l'empresa sinó el sector públic qui financi les universitats públiques, atès que llavors sí que es perdria l'autonomia universitària. Finalment, afegeix que l'autonomia passa per la Universitat de Catalunya, i per això pregunta amb quins criteris es configura el mapa universitari.

La Sra. García diu que resulta molt difícil la participació dels estudiants quan la informació només arriba als nivells més alts, com són el mateix Claustre, però no a nivells més baixos de representació.

La Sra. Sánchez, en relació amb el document marc «Horitzó 2020», indica que la sorprèn que no hi hagi cap referència a la defensa de la cultura i la llengua del país. També creu que hi ha un desfasament entre els objectius de relació universitat-empresa en matèria de recerca, però en la implicació social no se'n diu res. Es refereix també a altres qüestions com ara la Carpa Movistar i els Menjadors universitaris i acaba indicant que demana que la UB potenciï la participació dels estudiants en les actuacions que s'estan duent a terme en el marc de l'ACUP.

El Sr. César Marín diu que sobta la percepció del Comitè avaluador de l'EUA que, a més, indica que no ha mantingut cap entrevista amb representants del PAS. Comenta també que el sobta l'element de la ràtio PAS/PDI, ja que els indicadors de que es disposa indiquen que la Universitat de Barcelona no està per damunt, sinó per sota de la mitjana. Finalment, i en relació amb el document base «Horitzó 2020» fa un seguit de consideracions, que s'incorporen com a **Annex VII**, i que es refereixen, bàsicament, a la participació del PAS i a la pregunta de quin tipus de personal d'administració i serveis volem i per fer què. Això el porta a parlar del model organitzatiu i de la participació del personal i de la manca de mecanismes que possibilitin la participació real del PAS, així com de l'exigència que el PAS tingui les mateixes condicions de treball, amb independència del seu règim jurídic, desenvolupant un seguit d'objectius concrets.

El Dr. Cuevas manifesta la seva identificació amb la línia de discurs i amb els temes que s'han abordat entorn de la Universitat i el seu futur i ho fa amb optimisme, atès que molts cops la feina diària no permet aquestes reflexions necessàries a més llarg termini. L'avaluació de l'EUA ha significat un bon diagnòstic, però creu que el discurs hauria d'anar més en la línia de debatre actuacions concretes, com ara l'organització, que manifesta que, si no hi ha un tomb important, la Universitat només pot empitjorar. D'altra banda, afirma que un pla estratègic, com és el pla Horitzó 2020 no és un pla sindical, la formulació és a un altre nivell. Considera també que la nostra Universitat ha de continuar liderant el sistema universitari, i també el de l'Estat espanyol, i que no es pot perdre aquest lideratge. Finalment es refereix al fet que, per primer cop, s'està a punt de completar l'RLT i que ha de significar un punt d'inflexió en positiu.

El Dr. Blanch afirma que el que cal ara és assumir el repte que el Comitè avaluador de l'EUA ha llançat a la Universitat i això vol dir assumir responsabilitat. Indica que el preocupa especialment el que es diu respecte de l'evolució inestable recerca-docència i afegeix que li alegra especialment que s'hagi dit que el prestigi passa per tenir excel·lència en la recerca. Creu que per això cal implicar els grups de recerca, que n'hi ha molts i molt importants, i que hem de saber generar sistemes d'articulació també en el disseny dels ensenyaments i els plans d'estudis, i acabar amb tradicions atomitzants.

El Sr. Albert Fajula, el qual intervé en nom del Consell de l'Alumnat, pel que fa a la carpa Movistar a la plaça Bederrida, procedeix a llegir un document declaratiu, que s'acompanya com a **Annex VIII**, en què es critica que el Consell de Govern no n'hagi estat informat i que s'hagi cedit a les pressions de l'Ajuntament i de Telefónica, la qual cosa, segons diu, reflecteix que la Universitat respon a les empreses i no a la societat.

El Sr. Valencia afirma que la representació del PAS no es recull en els plans estratègics que en aquesta sessió

s'han presentat, i també tenen dret a participar-hi. En relació amb el que s'ha afirmat sobre la ràtio PAS/PDI, diu que no es pot oblidar que entre aquest PAS hi ha un nombre molt elevat de personal que es troba en situació de precarietat laboral, especialment, el personal contractat per a programes de recerca, i que, ara com ara, no sembla que aquesta situació es resolgui. En definitiva, el PAS formula també les seves propostes, atès que sembla que s'han oblidat d'aquest col·lectiu, i se sent agreujat.

El Sr. Rubio dubta de la utilitat real de l'avaluació externa que ha dut a terme la Comissió esmentada de l'EUA, atès que considera que no l'ha sorprès gens i que, de les mancances de la Universitat, tots els col·lectius ja en són prou conscients. Manifesta que el que cal és voluntat de l'equip de govern de la Universitat i dels legisladors de superar aquestes deficiències. Respecte de la participació estudiantil, esmenta que són pocs els representants, però potser cada cop en seran menys atès que les reunions a què se'ls convoca són merament informatives, sense que puguin influir en les decisions que es prenen.

El Sr. Sagarra procedeix a llegir un document de declaracions sobre el document de base «Horitzó 2020» en què se subratlla que la societat no és justa i igualitària i això porta a enfrontar el sector privat amb el públic. En aquest sentit, s'indica que l'educació superior és un mercat més en el pla econòmic. Remarca igualment que només en el segon objectiu del document de base apareix per primer cop el concepte d'*universitat pública*, que també hauria de ser "i catalana". Igualment, i malgrat el que s'ha dit en tractar de les competències transversals, enlloc es parla de compromís ètic. En definitiva, manifesta que el Sindicat d'Estudiants dels Països Catalans s'oposa radicalment al plantejament de l'Horitzó 2020 i al model de l'equip rectoral.

El Dr. Rotger afirma que cal enfrontar el futur, com ha dit el Dr. Cuevas, amb ambició, i alhora demana que els documents relatius a l'Horitzó 2020 es facin amb la màxima participació, i en especial amb els departaments, ja que creu que hi ha un buit de connexió entre la cúpula universitària i els departaments, que estan en la base de tot.

El Sr. Óscar Arias afegeix que caldria que la Universitat de Barcelona es caracteritzés no tant per l'excel·lència en la seva recerca, sinó més aviat per ser una Universitat inserida en una societat i en una cultura concreta, i en aquest sentit, prioritzar la docència que ha de ser la base per a una bona recerca.

El Sr. Marín, en resposta al Dr. Cuevas, afirma dos conceptes: d'una banda, que manca una major participació del PAS i, de l'altra, que cal definir quin tipus de PAS i per què es vol. Considera que aquests dos conceptes no tenen res a veure amb la sindicalització del debat.

El rector afirma que la participació i la informació són importants a l'hora de definir cap a on ha d'anar la Universitat del futur, però que el sistema universitari català ja està arribant tard a aquest futur, i demana a tots els col·lectius la major implicació perquè ja no queda temps. Per la seva part, es compromet a obrir tots els canals de participació possibles. Indica també que cal tenir també en compte els dos models existents a Europa i que la Universitat de Barcelona és diferent a les universitats europees, atès que només hi ha una minoria d'aquestes que no són purament docents; per tant, hi ha un diferencial que és precisament la recerca que es fa a la Universitat de Barcelona, que formaria part d'aquesta minoria i, per tant, cal treballar en l'ordenació i organització de la investigació.

El resum del document relatiu a l'Horitzó 2020 cal entendre'l com un document de treball, que serveix per encetar la discussió, també per part de l'equip rectoral. Alhora aquest resum, i el document de base al qual finalment s'arribi, han de servir per visibilitzar les mancances, començant pel deficient sistema financer que pateix la Universitat de Barcelona, i que serveixi, així, per pensar en models per obtenir el finançament adequat. Aquest també pot tenir a veure amb aspectes privats de finançament i amb la relació universitat/empresa, però no es pot fer sense criteri i cal posar-hi els límits adequats.

També afirma que no es pot dir que el Grup UB no té control democràtic, perquè des del principi del seu mandat, tot el que succeeix al Grup UB passa per informe del Consell de Govern. Respecte del Comitè extern de l'EUA indica que al llarg de les seves visites s'ha entrevistat amb un bon nombre de PAS, segurament no els representants de juntes de Facultat o Claustre, però que s'ha escoltat la seva veu. Potser caldria definir millor quins àmbits interessa més que siguin els interlocutors en les entrevistes.

Pel que fa al tema de la carpa instal·lada a la plaça Bederrida, afirma que el Consell de Govern, en què els estudiants estan representats, n'ha estat informat. En realitat, va respondre a una pregunta feta per un professor al Consell de Govern del mes de juliol de si se'n sabia res, i la seva resposta va ser que no, perquè no se'n sabia encara. Al Consell de Govern del dia 8 d'octubre, ja es va poder donar una informació completa respecte d'això, que repeteix en aquesta sessió del Claustre. En definitiva, el rector va ser el qui va haver d'adoptar la decisió, assumint la seva responsabilitat, a partir de la informació recaptada dels degans del

centres més afectats, i ateses totes les informacions i aspectes importants del tema, respecte de la proposta que l'Ajuntament i Telefónica li van posar damunt la taula, es va considerar prioritaria la urbanització de tot l'entorn, i no pas deixar-ho, almenys dos anys més, en la mateixa situació degradada en què es trobava tot aquell entorn; tot i que hi ha més contraprestacions positives per a la Universitat, les quals esmenta detalladament. Indica, finalment, que hi ha una Comissió de seguiment de les activitats de la Carpa integrada pel vicerector d'Estudiants, alguns degans dels centres propers i una representació de l'alumnat, així com de la UPC, del Districte i de les associacions de veïns.

D'altra banda, afegeix que la Universitat té uns problemes del dia a dia, però també té la necessitat d'encarar el futur, i que ara és el moment de plantejar-ho, i al llarg de la sessió ha quedat palès aquest fet. Es pregunta retòricament si aquesta tasca de repensar l'horitzó de les universitats no la fa la Universitat més gran del sistema universitari català, qui la farà. Indica també que la globalització afecta les universitats, en tant que cada cop més la demanda d'ensenyament universitari es desplaça fora d'Europa, però és aquí on hi ha les institucions adequades per satisfer aquesta demanda, i si no es prenen mesures, serà una oportunitat perduda. Creu clarament que ens hem de posar d'acord en àmbits superiors i que s'ha volgut concebre aquest Claustre com un toc d'atenció, tant en el pla intern, de fer les accions oportunes, com en el pla extern, exigint la corresponent actuació dels responsables de govern.

6è punt. TORN OBERT DE PARAULES

La Dra. Olivé pregunta si s'ha fet una avaluació de riscos psicosocials en l'àmbit de la Universitat, que no pel fet de no fer-los visibles, no deixen d'existir.

El Sr. Sagarra diu que si bé es cert que la situació de la plaça Bederrida era deplorable, també ho és que per part de col·lectius i associacions d'estudiants es feien activitats com ara el Correllengua. També afirma que el rector hauria de tenir en compte el nivell de vots que va obtenir dels estudiants a l'hora d'encarar la seva tasca de govern i creu que el Consell de Govern és un òrgan democràtic només sobre el paper. Finalment, respecte del document resum del Pla estratègic Horitzó 2020, creu que es tracta d'una eina que impossibilita als estudiants posar-se a treballar i dir el que en pensem.

El Sr. Aragonés, en representació de l'Associació d'Estudiants Progressistes de la Facultat de Dret procedeix a llegir un document, que s'acompanya com a **Annex IX**, en què manifesta el rebuig de l'AEP a alguns aspectes del Projecte de llei de la carrera militar presentat el desembre de 2006 a les Corts Generals. El projecte promou la creació d'un sistema de centres universitaris de la defensa i l'adscripció d'aquests a una o diverses universitats públiques. Opina que la missió de la Universitat és ser l'espai de la raó, de la cultura, del debat i de l'aprenentatge de les professions que poden contribuir al progrés de la humanitat, és a dir, de tot allò oposat a les finalitats que persegueixen els exèrcits. Finalment, demana que el rector i el Claustre de la Universitat de Barcelona es pronunciïn totalment en contra d'aquest Projecte de llei de carrera militar pel que fa a la part universitària.

El Dr. Orduña planteja la seva preocupació quant al gir que està prenent la política docent de la Universitat, i, en especial, considera que l'avaluació continuada que s'està insistint a dur a terme no és integradora, i pregunta si s'estan establint les eines per conèixer l'eficàcia d'aquesta avaluació continuada. D'altra banda, manifesta en relació amb l'avaluació de l'activitat docent que, des de l'AQU, s'ha sol·licitat de les universitats catalanes, que en el cas de la Universitat de Barcelona es demana internament molts més ítems que el que demana l'AQU, i hi ha una sensació entre el professorat de coacció i d'intervencionisme més enllà del necessari.

El Sr. Pelach procedeix a llegir un document elaborat pel Consell de l'Alumnat, respecte del Claustre que no va tenir lloc el passat mes de maig, en què es considera que no hi havia motius, que s'acompanya com a **Annex X**.

El rector respon degudament les intervencions. Reconeix que el quòrum d'assistents a la sessió d'avui és escàs, però creu que val la pena fer debats com aquests. Es fa ressò de les intervencions formulades i diu que dels Menjadors se'n tornarà a parlar quan les administracions facin la feina que els pertoca; que el Correllengua es podrà seguir fent i que encara tindrà millors condicions i demana al vicerector de Relacions Institucionals, Comunicació i Política Lingüística que s'ocupi de facilitar-ho. Agraïeix al Sr. Aragonès la introducció del tema de la carrera militar, del qual la CRUE només n'ha estat informada superficialment. Acaba dient que es podrà criticar tot el que es vulgui, però que no es pot dir que no sigui democràtic el Consell de Govern; els òrgans de govern i representació de la Universitat sorgeixen de processos electorals, tot i que el percentatge de participació d'alguns sectors en alguns processos siguin ben minsos, i que el cal fer és actuar respectant l'equilibri entre el Claustre i el Consell de Govern i que els estudiants tenen veu i participació en tots dos òrgans.

El rector aixeca la sessió, de la qual, com a secretari, estenc aquesta acta.

Vist i plau
El rector

Màrius Rubiralta